

Helsingin kärjäoikeuden laamanni

Ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan pituus

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota Helsingin kärjäoikeuden 16.1.2025 asiassa dnro R 706/2024/13973 antamaan tuomioon nro 1024 8265. Asiassa kärjäoikeus oli tuomion perusteluiden ja tuomiolauselman mukaan määrännyt vastaajalle tuomitun ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päättymään 31.12.2025, vaikka lain mukaan ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi tuomion julistamisesta tai antamisesta.

SELVITYS

Puheenjohtajana asiassa toiminut Helsingin kärjäoikeuden kärjätuomari on 2.4.2026 antanut asiasta häneltä pyytämäni selvityksen. Kärjätuomari on myöntänyt merkinneensä erehdyksessä ehdollisen vankeuden koeajan päättymään noin kaksi viikkoa ennen lain edellyttämän vähimmäispituuden täyttymistä. Kyse oli ollut alaikäisestä vastaajasta, joiden osalta hänellä on ollut käytäntönä mitata koeaika suhteellisen lyhyeksi. Tässä tapauksessa hän oli erehdyksessä pyöristänyt koeajan päättymään vuoden loppuun, ja koeaika oli siten muodostunut liian lyhyeksi.

Kärjätuomari on todennut, että tuomio oli julistettu istunnossa. Hän oli myöhemmin asian kirjallisia jälkitöitä tehdessään huomannut erehdyksen koeajan päättymisajankohdassa, mutta koska erehdys oli tapahtunut vastaajan eduksi, hän oli arvioinut, ettei asiassa tulisi ryhtyä toimenpiteisiin. Hän on ilmoittanut pyrkivänsä jatkossa suurempaan tarkkuuteen.

RATKAISU

Rikoslain 2 b luvun 3 §:n 1 momentin mukaan, kun vankeus tuomitaan ehdollisena, rangaistuksen täytäntöönpano lykkääntyy koeajaksi. Ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koeaika alkaa tuomion julistamisesta tai antamisesta.

Mainittu koeajan pituutta koskeva sääntely on koeajan säädettyjen vähimmäis- ja enimmäispituuksien osalta ehdotonta eikä siten mahdollista niistä poikkeavaa harkintaa.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava tunnollinen ja huolellinen.

Kärjäjätuomari on menetellyt selvityksessään myöntämällään tavalla virheellisesti määrätessä huolimattomuuttaan ehdollisen vankeusrangaistuksen koeajan päättymään alle vuoden kuluttua tuomion julistamisesta. Koeajan pituus on jäänyt kuitenkin vain niukasti alle laissa säädetyn vähimmäispituuden.

Kiinnitän kärjäjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen ehdollisen vankeusrangaistuksen koeaikaa koskevan sääntelyn soveltamisessa. Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni hänen tietoonsa.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Tiia Rinne